

Değerli Barış İçin Toplumsal Girişim Yetkilileri/Paydaşları,

“Barışın Yolunu Açmak” başlığıyla düzenlediğiniz konferansınıza nazik davetinizden dolayı teşekkür ederim. Toplumumuzun ortak geleceği, barış ve demokrasi açısından son derece kıymetli gördüğüm bu organizasyona ne yazık ki, daha önceden planlanmış programlarım nedeniyle katılamayacağımı üzülererek bildirmek isterim.

Saygıdeğer Katılımcılar,

Bugün orada, tarihsel bir muhasebenin ve gelecek yüzyıla dair ortak bir vizyonun eşliğinde bir araya gelmiş bulunuyorsunuz. Yüz yıl önce bu coğrafyada yaşananlar, yalnızca siyasi sınırların yeniden çizilmesi değil; aynı zamanda kadim toplumsal dokuların, tarihî birlikteliklerin ve ortak kültürel yapının derin biçimde sarsılmasıydı. **Sykes-Picot Anlaşması**, sadece bir harita mühendisliği değil, gönül coğrafyamızın da tahrip edilmesi idi.

Şehirler bölündü, aşiretler dağıldı, aileler sınırlarla ayrıldı. O günden bugüne Ortadoğu’da kan, gözyaşı ve istikrarsızlık hiç eksik olmadı. Ancak artık bu tarihsel travmayı bir hafıza kaybına değil, bir uyanış vesilesine dönüştürme zamanı gelmiştir. Bu parçaları toparlamak, birleştirmek, yeniden ihya etmek yalnızca stratejik bir zorunluluk değil; vicdanlarımıza, ortak tarihimize ve geleceğimizin inşasına karşı bir borcumuzdur.

Bizler, bir arada ve barış içinde yaşamayı savunanlar olarak, bu yeni sürecin açık, şeffaf ve kapsayıcı bir şekilde yürütülmesini hayati bir önem taşıdığını görmek zorundayız. Çünkü barış, yalnızca Türkiye’nin istikrarı, refahı ve geleceği için değil tüm bölge halklarının umududur. Bu noktada, konferansa katılan/katılamayan tüm sivil toplum kuruluşları, siyasi partiler, akademi dünyası ve devlet adamları olarak hepimize tarihî bir sorumluluk düşmektedir.

Bu sorumluluk çerçevesinde, **1 Ekim** tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde yaşanan sembolik ama son derece anlamlı bir temasin altını çizmek isterim: Sayın **Devlet Bahçeli** ile **DEM Parti** temsilcileri arasında gerçekleşen tokalaşma, yeni bir dönemin, yeni bir siyasi iklimin mümkün olabileceğine dair güçlü bir işaret olmuştur. Ardından Sayın Bahçeli’nin çağrısıyla başlayan süreç hepimizin malumudur. O günden bugüne Meclis kürsüsünden defalarca çağrıda bulundum: **Sayın Cumhurbaşkanımız bu süreci sahiplenmeli, atılacak adımlar kamuoyuyla şeffaf şekilde paylaşılmalıdır.**

Bu yeni sürecin devam ettiği dönemde gerçekleştirdiğim **Irak ziyaretlerimde** tüm taraflarla ve toplumsal kesimlerle Erbil’deki İKBY yetkilileriyle; ayrıca bölgedeki kadim şehirlerin farklı toplumsal kesimleriyle çok kapsamlı temaslarda bulundum. Edindiğim izlenim şudur ki: Bu süreç yalnızca Türkiye için değil, tüm bölge halkları için de bir barış umudu ve heyecanı doğurmuştur. Gönline dokunduğum, elini tuttuğum her bir Iraklı yurttaşa bu umudu birebir gördüm.

GENEL MERKEZ

Irak ziyaretlerimin ardından **DEM Parti, Cumhuriyet Halk Partisi, Saadet Partisi, DEVA Partisi, Hür Dava Partisi (HÜDA PAR) ve Demokrat Parti** gibi çeşitli siyasi partilerin genel merkezlerini ziyaret ederek gözlemlerimi ve önerilerimi paylaştım. Aynı zamanda Sayın Bahçeli'ye ve Sayın Cumhurbaşkanımıza da sürece dair değerlendirmelerimi içeren mektuplar takdim ettim.

Bugün geldiğimiz noktada, **TBMM Grup konuşmamda** ilk kez çağrısını yaptığım; **Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin bu sürecin asli bir parçası olması gerektiğini** bugün yeniden vurguluyorum. Bu süreç, yalnızca yürütme organıyla sınırlı kalmamalı; Meclis çatısı altında bulunan siyasi partilerin yanı sıra TBMM dışında kalan siyasi partiler de dahil edilerek etkili toplumsal aktörlerin katkısıyla devam etmelidir. Sayın Cumhurbaşkanımız, Meclis'te grubu bulunan veya bulunmayan tüm siyasi parti liderlerini bir masa etrafında toplamalı, **partiler üstü bir anlayışla bu süreci bir an önce şeffaf bir biçimde sahiplenmelidir.**

Çünkü bu mesele, siyasi rekabetin değil, milletimizin geleceğinin meselesidir. Barış ve kardeşlik ikliminin inşasına zarar verecek her türlü dar siyasi hesap geri planda bırakılmalı; ülkemizin ve bölgenin menfaatleri temel alınmalıdır.

Doğu ve Güney Doğu Anadolu başta olmak üzere bölgelerimizi çatışmalarla anılan değil, barışın, iş birliğinin ve ortak refahın merkezi haline getirmek bizlerin elindedir. Bu tarihî birliktelik; diplomasi kadar irade, şeffaflık kadar adalet ve geçmişin yüklerinden arınmış bir vizyon gerektirmektedir.

Sadece 'terörsüz bir Türkiye' değil, aynı zamanda 'terörsüz bir bölge' vizyonunun da net şekilde ortaya konması gerekmektedir. Çünkü nihai hedef, yalnızca ülkemizin değil, tüm Orta Doğu'nun çatışma ve terör sarmalından arındırılmasıdır. Türkiye'nin kendi sınırları içerisinde terör belasından tamamen kurtulması kadar, bölgemizin de savaşıardan ve terör tehdidinden kalıcı bir şekilde uzaklaştırılması tarihi bir sorumluluktur.

Unutmayalım ki, **bir asır önce parçalanan sadece haritalar değil, gönüllerdi.** Bugün gönülleri yeniden birleştirme vaktidir. Ülkemizin geleceğini ancak **ortak akıl, ortak vicdan ve müşterek bir iradeyle** inşa edebiliriz. Ve ancak böyle bir barış iklimiyle, birbirine sıkı sıkıya bağlı, üretken, vicdan ve vizyon sahibi nesiller yeşerebiliriz.

Bu vesileyle, Gelecek Partisi olarak Diyarbakır ve Van başta olmak üzere birçok ilde düzenlediğimiz çalıştaylarımızda dile getirdiğimiz ve Türkiye'de Kürt Meselesi'nin çözümüne yönelik önerdiğimiz **"Kürt Meselesi: Yeni Bir Demokratikleşme Sürecinin Temel Unsurları"** başlıklı 10 maddelik yaklaşımımızın da konferansınızın amaçlarıyla örtüştüğüne ve ortak demokratik zemini güçlendireceğine inanıyorum:

"Kürt Meselesi: Yeni Bir Demokratikleşme Sürecinin Temel Unsurları"

GENEL MERKEZ

1. **Yeni bir zihniyet:** Tektipleştirici, ayrımcı ve güvenlikçi zihniyetten uzak, tarihsel hafızamızla uyumlu, demokratik ve çoğulcu bir anlayışa geçiş gereklidir. Cumhuriyetimizin ikinci yüzyılına girerken, geçmişin travmalarını aşacak yeni bir zihinsel dönüşüm şarttır.
2. **Ortak ve yerli bir yaklaşım:** Kürt Meselesi'ne yönelik çözüm arayışları, dış model ve merkezlerden ziyade, Türkiye'nin kendi tarihsel ve toplumsal dinamiklerine dayanmalı, bize özgü, yerli ve sahici bir dil geliştirilmelidir.
3. **Sivil, özgürlükçü ve kapsayıcı anayasa:** Mevcut 12 Eylül Anayasası'nın yerine, insan hak ve özgürlüklerine dayalı, tüm toplumu kapsayan, sivil ve demokratik bir anayasa inşa edilmelidir.
4. **Düşünce ve ifade özgürlüğü:** Farklılıkların ifade edilebildiği, açık diyalog ve empati zeminlerinin oluşabildiği tam bir ifade özgürlüğü ortamı, kalıcı çözümler için gereklidir.
5. **İmtiyaza ve ayrımcılığa dayanmayan eşit vatandaşlık:** Etnik kimliği, inancı, siyasi görüşü ne olursa olsun tüm yurttaşlarımızın eşit haklara sahip olduğu bir vatandaşlık anlayışı esas alınmalıdır.
6. **Kapsayıcı muhataplık:** Kürt Meselesi'nin çözümü, yalnızca bir kesimin değil, tüm vatandaşlarımızın, tüm siyasi partilerin ve sivil toplumun ortak gündemi olmalıdır. Karşılıklı güvensizlik yerine güven esas alınmalıdır.
7. **Anadilin eğitimde ve sosyal hayatta kullanımı:** Anadilin öğrenilmesi ve kullanımı temel bir insan hakkıdır. Türkçeyle birlikte Kürtçenin de eğitimde ve kamusal hizmetlerde kullanılmasının önündeki engeller kaldırılmalıdır.
8. **Demokratik yerel yönetimler:** Merkezi vesayet mekanizmalarının yerine, demokratik meşruiyete dayalı ve yerinden yönetime imkân tanıyan bir yerel yönetim sistemi inşa edilmelidir. Seçilmişlerin yargı kararı olmadan görevden alınması ve kayyum atanması uygulamaları son bulmalıdır.
9. **Sınır ötesindeki Kürtlerle sağlıklı ilişkiler:** Türkiye, komşu ülkelerdeki Kürtleri bir tehdit değil; bölgesel barışın, istikrarın ve ortak geleceğin paydaşı olarak görmeli, dışlayıcı değil kapsayıcı bir vizyon geliştirmelidir.
10. **Yeni bir sosyo-ekonomik kalkınma stratejisi:** Özellikle gençlerin ve kadınların bölgeye dair umutlarını yeniden canlandıracak, tarım, hayvancılık, eğitim ve teknoloji odaklı bölgesel kalkınmayı hedefleyen bütüncül bir strateji geliştirilmelidir.

Gelecek Partisi olarak uzun bir süreç ve yoğun istişareler sonucunda kaleme aldığımız bu maddelerin; konferansınıza ve ülkemizin demokratikleşme sürecine katkı sunmasıyla birlikte toplumsal barışımızın güçlenmesine de vesile olmasını temenni ediyorum.

Konferansınızın verimli geçmesini ve ülkemizin barış dolu yarınlarına katkı sunmasını temenni ediyorum, sizleri en içten dileklerle selamlıyorum.

GENEL MERKEZ

Prof. Dr. Ahmet Davutoğlu
Gelecek Partisi Genel Başkanı